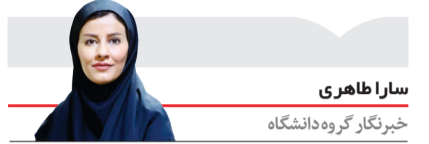

«فرهنگستان» ویرایش جدید بخشنامه نحوه همکاری اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد را بررسی کرد

تغییر مدل الف و ب به نفع اساتید

دست اعضای هیات علمی در انتخاب نوع الف و ب باز گذاشته شد

سارا طاهری

خبرنگار گروه دانشگاه

سال ۹۹ بود که مسئولان دانشگاه آزاد تصمیم گرفتند تا به نحوه حضور و فعالیت اساتید در دانشگاه نظم بیشتری بدهند تا بر این مبنا نوع فعالیت آنها با دانشگاه مشخص شده و بر همین اساس حقوق و مزایا دریافت کنند. البته این تنها دلیل مسئولان دانشگاه برای تصمیم‌شان نبود، بلکه با این تقسیم‌بندی وضعیت پرداختی اساتادان تا حدودی بهتر و زمینه برای همسان‌سازی با دانشگاه‌های دولتی نیز فراهم می‌شد. به همین دلیل اواخر همان سال شیوه‌نامه نحوه همکاری اعضای هیات علمی دانشگاه (نوع الف) / نوع (ب) توسط دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس این دانشگاه به واحدهای مختلف ابلاغ شد؛ در این بخشنامه تاکید شده بود که اعضای هیات علمی باید حضور فعال در دانشگاه داشته باشند و در کارهای فناوری، نوآوری و فرهنگی هم مشارکت کنند. بخشنامه‌ای که تلاش می‌کرد تا عدالت را در فعالیت‌های حوزه اساتید دانشگاه محور قرار دهد؛ هرچند همان زمان همه‌های زیادی از سوی برخی از رسانه‌ها به این بخشنامه وارد شد تا جایی که حتی برخی عنوان کردند این بخشنامه قصد دارد گروه زیادی از اساتادان قدیمی را محترم‌مانه برکنار کند یا حقوق آنها را کاهش دهد. این همه‌ها در حالی مطرح شد که یکی از دلایل صدور بخشنامه الف و ب، توجه به وضعیت معیشتی اساتید بود، زیرا باعث شد حقوق اساتیدی که مایل به حضور موثر در دانشگاه آزاد بودند، نزدیک به ۵۰ درصد بیهود بخشیده شود. حقوق اساتید گروه دوم یعنی نوع ب هیچ کاهش نداشت. با این حال از آنجایی که بدنه هیات علمی دانشگاه آزاد هم اطلاع دقیقی از جزئیات این بخشنامه نداشتند ابهامات زیادی در ذهن آنها ایجاد کرد و در نهایت اعتراض برخی از آنها را نیز به دنبال داشت.

انتقادهای مطرح شده کار را به جایی رساند که مسئولان این دانشگاه سیاست‌های خود در این بخشنامه را تبیین کرده و اعلام کنند که اجرای آن نه تنها باعث کاهش حقوق اساتید و یا به اصطلاح برخی از مخالفان باعث «کارمند شدن» آنها نمی‌شود، بلکه «عدالت» مهم‌ترین منطق اجرای طرح الف و ب است. نکته دیگر اینکه طرح الف و ب باعث می‌شود عملکرد اساتید بیشتر از گذشته مورد توجه قرار گیرد و آنهایی که مشارکت بیشتری در فعالیت‌های علمی و پژوهشی دانشگاه داشته باشند تابع از حقوق و مزایای بیشتری هم برخوردار می‌شوند.

همچنین طبق بخشنامه ابلاغی اساتادان این اختیار را دارند یکی از دو صورت «الف» یا «ب» را برای همکاری خود با دانشگاه انتخاب کنند و هیچ اجباری برای انتخاب نوع الف و ب وجود ندارد. یعنی اساتادان دانشگاه آزاد خودشان تعیین‌کننده تعلق به دسته الف یا ب هستند و انتساب الف یا ب وظایفی را متوجه اساتیدی می‌کند که روی حقوق او هم تاثیر گذار است. در این مدت هم نگاهی به آمار نشان می‌دهد عمده اساتادان دسته الف را انتخاب کرده‌اند.

بخشنامه الف و ب بازنگری شد

اجرای بخشنامه در دو سال گذشته، امکان مطالعه و شناخت بهتر نقاط ضعف و قوت شیوه‌نامه پیشین را فراهم کرد. این بخشنامه در نیمه اول امسال در کمیسیون ارتقای علمی دانشگاه مورد بازنگری قرار گرفته و به تصویب شورای دانشگاه رسید. آن طور که عباس اشرفی، رئیس مرکز جذب و امور هیات علمی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهنگستان» گفته است بخشنامه جدید با هدف استفاده بهتر بیشتر از ظرفیت اساتید تدوین شده است. او می‌گوید نباید بود تساهل‌های هیات علمی با توجه به زمان و مشغله‌های علمی خودشان و همچنین زمانی که می‌توانند در واحد دانشگاهی حضور داشته و فعالیت آموزشی و پژوهشی ارائه دهند، یکی از دو نوع هیات علمی الف یا ب را انتخاب کنند؛ از این رو بخشنامه الف و ب با قصد بالا بردن کیفیت آموزشی، پژوهشی، فناوری و کارآفرینی دانشگاه آزاد طراحی شده بود.

دست اساتید در انتخاب نوع الف و ب باز است

اشرفی در پاسخ به این سوال که در بخشنامه جدید چه مسائلی مدنظر قرار گرفته و تفاوت آن با بخشنامه قبلی چیست؟ توضیح داد: «در بازنگری بخشنامه دو هدف را مدنظر قرار دادیم، اول باز بودن دست هیات علمی در انتخاب‌شان؛ یعنی تلاش کردیم به جای اینکه واحد بخواهد الف یا ب بودن هیات علمی را مشخص کند، خود استاد چنین امکانی را داشته باشد؛ البته هیات علمی هم بر اساس کیفیتی که می‌تواند در حوزه آموزشی و پژوهشی داشته باشد، دست به انتخاب می‌زند. او با ذکر مثالی توضیح داد: «برای نمونه اگر استادی بخواهد برای یک سال بیشتر به مسائل خانوادگی اش بپردازد، از این رو می‌تواند خودش را از وضعیت الف به ب تغییر دهد تا زمان بیشتری را در خدمت خانواده اش بگذراند. همچنین استادی می‌خواهد اشتغال پژوهشی خاصی را دنبال کند، در این صورت می‌تواند پیشنهاد تغییر وضعیت خود را ارائه دهد. البته در این شرایط اساتید هر زمان که بخواهند می‌توانند دوباره به حالت قبلی خودشان که الف است، برگردند.»

ارائه تسهیلات در بخشنامه جدید

رئیس مرکز جذب و امور هیات علمی دانشگاه آزاد به دومین هدف در بازنگری بخشنامه اشاره کرد و گفت: «تسهیلاتی را در این بخش مدنظر قرار دادیم، برای نمونه تسهیلاتی برای اساتید خانم در زمان فرزندآوری و زمانی که مراقبت‌های ویژه فرزندان‌شان را دارند، به مدت دو سال در نظر گرفته شده است. به طور مثال نصفی از موظفی حضورشان را در حالی که جزء اساتید الف هستند، انجام می‌دهند.» به گفته اشرفی در مجموع این دو رویکرد جدید در بازنگری بخشنامه مدنظر قرار داده شده است.

امکان معادل سازی موظفی پژوهشی به آموزشی فراهم شد

اشرفی در پاسخ به این سوال که در بخشنامه قبلی چه مشکلاتی در برخی از واحدها در اجرای این بخشنامه ایجاد شده، گفت: «برای نمونه در برخی از واحدها

موظفی پژوهشی کامل انجام نمی‌شد و حتی در برخی از رشته‌ها تحصیلات تکمیلی را نداشتیم، اما در بخشنامه جدید به صراحت قید شده که چگونه عضو هیات علمی می‌تواند پیشنهاد معادل سازی موظفی پژوهشی به آموزشی را داشته باشد. یا استادی در یک واحدی امکان حضور کمتری را دارد و به همین دلیل می‌خواهد مقدار تدریسش را افزایش دهد، در اینجا می‌تواند به ازای هر سه ساعت موظفی حضور پیشنهاد دهد که یک ساعت موظفی تدریس بیشتر و تبدیل شود.»

کاهش موظفی اساتید با انجام پروژه‌های دانشگاه

او در ادامه توضیحات خود گفت: «برخی اساتید هم خدماتی مانند خدمات حقوقی و مشاوره‌ای را برای واحد دانشگاهی انجام می‌دهند، این اساتید می‌توانند به اختیار رئیس دانشگاه، رئیس استان و یا معاون موضوعی مربوطه، پروژه خاص حقوقی و مشاوره‌ای را انجام دهند و از موظفی حضور و یا پژوهشی آن کاسته شود. اینها مواردی بود که در بخشنامه بخشی به صراحت به آنها پرداخته نشده بود، اما در بازنگری جدید شفاف شده است.»

اشرفی در خصوص انتقادهایی که پیش از این به بخشنامه قبلی مطرح و اعلام شده بود که این بخشنامه باعث کاهش حقوق اساتید یا بازنشستگی برخی از آنها می‌شود، اظهار کرد: «این بخشنامه هیچ گونه ربطی به بازنشستگی و بازخریدی ندارد؛ چرا که صرفاً برای افزایش کیفیت آموزش و پژوهش بوده و یک اختیاری به اساتید می‌دهد. به عبارت دیگر این بخشنامه هیچ گونه ارتباطی به بازخریدی و بازنشستگی ندارد و به صورت تخصصی از این حوزه فاصله دارد.»

موظفی اساتید تغییری نکرده است

اشرفی درباره ساعت موظفی اساتید در بخشنامه جدید و تفاوت آن با بخشنامه قبلی گفت: «تغییری در این زمینه صورت نگرفته و همان موظفی که در گذشته وجود داشته، پابرجاست و هیچ نکته‌ای به این بخش اضافه نشده است. البته در حوزه معادل سازی باید بگویم که بحث موظفی حضور آموزش به پژوهش و برعکس قابل تبدیل است؛ یعنی

به ازای هر سه ساعت یا حضور، عضو هیات علمی می‌تواند با درخواست خودش معادل یک واحد آموزشی را جایگزین آن کند و در مواردی هم که شخص خدمات ویژه‌ای را با هماهنگی رئیس واحد دانشگاه یا رئیس استان انجام می‌دهد، می‌تواند موظفی حضورش را کاهش یا حذف کند.»

شهریور و بهمن زمان تعیین نوع فعالیت اساتید

بر اساس بخشنامه جدید اعضای هیات علمی نوع الف و ب در ترم تابستانی یا در مدت استفاده از مرخصی استحقاقی تابستان ساعت آموزش موظف ندارد اما موظفی پژوهش در سال تحصیلی تداوم خواهد یافت. ساعات حق التدریس در ترم تابستانی برای اعضای هیات علمی نوع الف حداکثر تا هشت واحد درسی و نوع ب تا چهار واحد درسی قابل محاسبه است. تغییر نوع همکاری اعضای هیات علمی از نوع الف به نوع ب و بالعکس در چهارچوب مفاد این بخشنامه با درخواست عضو هیات علمی، تأیید واحد و دبیرخانه جذب استان صرفاً در دو مقطع زمانی از سال تحصیلی (اول شهریور و اول بهمن) امکان پذیر خواهد بود.

اساتید نوع ب چقدر موظفی حضور دارند؟

اعضای هیات علمی تمام وقت نوع ب موظف به انجام نظام مند ۱۶ ساعت کار علمی و فعالیت شامل آموزش، پژوهش و حضور در واحد است. حضور در واحد برای اعضای هیات علمی نوع ب متفاوت از اعضای هیات علمی نوع الف در نظر گرفته شده است. اساتید نوع ب باید هفت ساعت در هفته آموزش داشته باشند و پژوهش آنها راهمبایی یک پایان نامه دوره کارشناسی ارشد یا ۰٫۲۵ رساله دکتری است. ساعت حضور آنها ۷ ساعت در هفته و سقف ساعات تدریس با احتساب موظف آموزش نیز ۱۴ ساعت است. دانشگاه‌ها نیز باید هشت ساعت آموزش در هفته داشته باشند و پژوهش آنها در سال تحصیلی مانند اساتید در نظر گرفته شده است. ساعت حضور آنها در هفته چهار ساعت و سقف ساعات تدریس شان مانند اساتید است. اساتید نیز ۹ ساعت آموزش در هفته دارند و حضور در هفته برای آنها سه ساعت در نظر گرفته شده است. اما پژوهش در سال تحصیلی و سقف ساعات تدریس شان تفاوتی با اساتید و دانشگاه‌ها ندارد. مری بهای نیز باید ۱۲ ساعت آموزش در هفته داشته باشند اما فعالیت پژوهشی آنها راهمبایی یک پایان نامه کارشناسی ارشد است. ساعت حضور آنها در هفته چهار ساعت و سقف ساعات تدریس شان تفاوتی با اساتید و دانشگاه‌ها ندارد.

رتبه علمی	آموزش در هفته	پژوهش در سال تحصیلی	حضور در هفته	سقف ساعات تدریس یا احتساب موظف آموزش
استاد	هفت ساعت	راهمبایی یک پایان نامه دوره کارشناسی ارشد یا ۰٫۲۵ رساله دکتری تخصصی	پنج ساعت	حداکثر ۱۴ ساعت
دانشیار	هشت ساعت	راهمبایی یک پایان نامه دوره کارشناسی ارشد یا ۰٫۲۵ رساله دکتری تخصصی	چهار ساعت	حداکثر ۱۴ ساعت
استادیار	۹ ساعت	راهمبایی یک پایان نامه دوره کارشناسی ارشد یا ۰٫۲۵ رساله دکتری تخصصی	سه ساعت	حداکثر ۱۴ ساعت
مری	۱۲ ساعت	راهمبایی یک پایان نامه کارشناسی ارشد	چهار ساعت	حداکثر ۱۴ ساعت

موظفی اساتید در طرح الف چقدر است؟

داشته باشند و برای فعالیت پژوهشی آنها راهمبایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد در نظر گرفته شده است. ساعت حضور در هفته برای آنها هشت ساعت است. اما سقف ساعات تدریس آنها همان ۲۴ ساعت است. اعضای هیات علمی نوع الف امکان هیچ گونه فعالیت آموزشی، پژوهشی و فناوری به صورت تمام وقت را در خارج از دانشگاه بدون هماهنگی با واحد و دبیرخانه جذب استان ندارند.

همچنین اعضای هیات علمی نوع الف و ب در مدت زمان حضور موظف در واحد لازم است در فعالیت‌هایی مانند تحقیقات درون و بیرون سازمانی، فناوری، مشاوره، داوری مقاله یا رساله، مشاوره آموزشی و فرهنگی- تربیتی دانشجویان، مشارکت در تحصیل درآمدهای غیرشهریه‌ای دانشگاه، درآمدزایی از فعالیت‌های فناوری، مشارکت در شوراهای علمی و آموزشی، انجام امور اجرایی و نظارتی، آموزش‌های کوتاه مدت، مدیریت آزمایشگاه و کارگاه یا کلینیک و انجام سایر امور محوله از سوی واحد همکاری کنند.

رتبه علمی	آموزش در هفته	پژوهش در سال تحصیلی	حضور در هفته	سقف ساعات تدریس یا احتساب موظف آموزش
استاد	۱۰ ساعت	راهمبایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد یا ۰٫۵ رساله دکتری تخصصی	۱۴ ساعت	حداکثر ۲۴ ساعت
دانشیار	۱۲ ساعت	راهمبایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد یا ۰٫۵ رساله دکتری تخصصی	۱۲ ساعت	حداکثر ۲۴ ساعت
استادیار	۱۳ ساعت	راهمبایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد یا ۰٫۵ رساله دکتری تخصصی	۱۱ ساعت	حداکثر ۲۴ ساعت
مری	۱۶ ساعت	راهمبایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد	هشت ساعت	حداکثر ۲۴ ساعت

نیمکت خبر

رتبه‌بندی دانشگاه‌های علوم پزشکی بر مبنای شاخص‌های جدید
غلامرضا حسن زاده، دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در گفت‌وگو با مهر گفت: «شاخص‌های برنامه جامع عدالت، تعالی و بهره‌وری در آموزش علوم پزشکی تغییرات کوچکی داشته که در برخی از این شاخص‌ها تغییراتی مبنی بر قابلیت اجرایی و ایجاد ساختار در دانشگاه‌های علوم پزشکی و عملیاتی شدن آنها و ارتقای بهره‌وری ایجاد شده است.» وی با اشاره به برنامه جامع عدالت، تعالی و بهره‌وری در آموزش علوم پزشکی و هم‌پوشانی شاخص‌های آن با رتبه‌بندی دانشگاه‌های علوم پزشکی گفت: «رتبه‌بندی دانشگاه‌های علوم پزشکی در سال ۱۴۰۲ بر مبنای شاخص برنامه جامع عدالت، تعالی و بهره‌وری در آموزش علوم پزشکی خواهد بود.» حسن زاده افزود: «مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش علوم پزشکی (نصر) که مجری رتبه‌بندی دانشگاه‌های علوم پزشکی است در حال کار روی شاخص‌های این برنامه جامع است تا شاخص‌ها را در رتبه‌بندی لحاظ کند.» او خاطرنشان کرد: «در برنامه جامع عدالت، تعالی و بهره‌وری در آموزش علوم پزشکی، ۱۰ کارگروه داریم که به ترتیب در هر یک از کارگروه‌ها دانشگاه‌های علوم پزشکی برتر مشخص شدند.»

راه‌اندازی پویش در مدار حبیب، ویژه موبک‌های دانشجویی اربعین

همزمان با ایام پیاده‌روی اربعین حسینی، پویش در مدار حبیب ویژه دانشجویان، جهادگران و موبک‌های سیار دانشجویی راه‌اندازی شد که در آن شرکت‌کنندگان و دانشجویان در قالب موبک‌های سیار و به صورت گروهی یا انفرادی در مسیر پیاده‌روی عراق، در حیطه تخصصی و توانمندی خود مشغول به خدمت‌رسانی می‌شوند. دانشجویان حاضر در این پویش در عرصه سلامت و پزشکی یا در حوزه فرهنگی، با همراه داشتن اقلام فرهنگی برای بازی و کار دستی، می‌توانند خاطره خوشی برای کودکان، در این مسیر ثبت کنند. در این طرح هر یک از دانشجویان علاوه بر وسایل شخصی خود، با همراه داشتن یک بسته شامل ابزارها و تجهیزات مورد نیاز به ارائه خدمت و رفع نیازها و مشکلات دیگر زائران کمک می‌کنند. هدف از این پویش ترویج و فراگیر شدن نهضت خدمت‌رسانی در اربعین، ارائه خدمت اجتماعی، مادی و معنوی به زائران اربعین و استفاده از ظرفیت‌های دانشجویی در رفع مشکلات و خدمت‌رسانی به زائران اربعین عنوان شده است. علاقه‌مندان می‌توانند برای شرکت در این پویش به این نشانی اینترنتی www.hamebaham.org مراجعه کنند.

طرح سلامت دیجیتال در ۹ حوزه کاربردی تدوین شد

مصطفی قانع، دبیر ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان سلامت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری از تدوین ۹ حوزه کاربردی با عنوان طرح سلامت دیجیتال خبر داد و گفت: «یکی از اهداف این طرح کاهش هزینه بیماران، بیمه و دولت و افزایش رضایت بیماران و کادر نظام سلامت است.» او گفت: «به منظور تعریف روشن‌تر از آنچه از واژه سلامت دیجیتال استنباط می‌شود و با هدف ساختاردهی داده‌ها و اطلاعات موجود در اکوسیستم سلامت دیجیتال کشور، ما به طور کلی ۹ حوزه کاربردی را تحت عنوان سلامت دیجیتال در نظر گرفتیم که شامل تناسب اندام و تغذیه، زنان باردار و زایمان، مشاوره آنلاین، نوبت‌دهی و رزرو آنلاین، پرونده الکترونیک سلامت، تجهیزات و سامانه‌های هوشمند بیمارستانی، گردشگری سلامت، تشخیص و پایش سلامت و مراقبت در منزل است و البته جنبه دیجیتال حوزه مرتبط با پیشگیری و تشخیص کرونا، نیز با وجود توسعه نیافتگی قابل توجه این بخش به علت شرایط اپیدمی ویژه در کشور به این ۹ حوزه اضافه شد.»